

รายงานผลการสังเคราะห์กิจกรรมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม กตัญญูและมีความสำนึกในความเป็นไทย
ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี

การดำเนินงานขับเคลื่อนกลยุทธ์ที่ ๒ การปลูกฝังคุณธรรมความสำนึกในความเป็นชาติไทย และวิถีชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง กิจกรรมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ความกตัญญู ความสำนึกในความเป็นไทย ทุกโรงเรียนได้ดำเนินการจัดกิจกรรมที่แตกต่างกันไปตามขนาดและบริบทโรงเรียน เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีวินัย มีความรับผิดชอบ เคารพต่อกติกาของโรงเรียน บ้านเมือง เห็นประโยชน์ส่วนรวมเป็นสิ่งสำคัญ มีจิตบริการ และช่วยเหลือสังคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี ได้ดำเนินการสังเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลการสังเคราะห์เป็น ๒ ตอน คือ

ตอนที่ ๑.ผลการสังเคราะห์ข้อมูล จากการรายงานการจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม ความกตัญญู ความสำนึกในความเป็นไทย การรายงานผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ และการรายงานผลการปฏิบัติงานและการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : S A R) จากโรงเรียน ๑๒๒ โรงเรียนกับ ๑ สาขา ผลการสังเคราะห์ข้อมูลนำเสนอ ดังนี้

๑.๑.ผลการสังเคราะห์กิจกรรมพัฒนานักเรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม ความกตัญญู ความสำนึกในความเป็นไทย จำแนกตามขนาดโรงเรียน

๑.๒.ผลการสังเคราะห์กิจกรรมพัฒนานักเรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม ความกตัญญู ความสำนึกในความเป็นไทย จำแนกตามระดับการศึกษาที่เปิดสอนของโรงเรียน

ตอนที่ ๒.ผลการสังเคราะห์ข้อมูลจากการทำAAR กับครู และผู้บริหารโรงเรียนในสังกัด นำเสนอ ดังนี้

๒.๑.ปัจจัย/วิธีการที่ทำให้การดำเนินงานของโรงเรียนเกิดผลสำเร็จตามเป้าหมาย

๒.๒.จุดที่ควรพัฒนา

๒.๓.ข้อเสนอแนะ

๒.๔.แนวทางในการส่งเสริมพัฒนา

ตอนที่ ๑.ผลการสังเคราะห์ข้อมูลจากการรายงานการจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนให้มีคุณธรรม
ความกตัญญู ความสำนึกในความเป็นไทย ของโรงเรียนในสังกัด

๑.๑.ผลการสังเคราะห์กิจกรรมพัฒนานักเรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม ความกตัญญู ความสำนึก
ในความเป็นไทย จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ตารางที่ ๑ แสดงผลการสังเคราะห์กิจกรรมพัฒนานักเรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม ความกตัญญู
ความสำนึกในความเป็นไทย จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ที่	ขนาดโรงเรียน	จำนวน โรงเรียน (แห่ง)	ร้อยละของกิจกรรมพัฒนาที่โรงเรียนดำเนินการ (จำนวนกิจกรรม)			รวม
			ด้านคุณธรรม จริยธรรม	ความ กตัญญู	ความสำนึก ในความเป็นไทย	
๑	ขนาดที่ ๑ จำนวนนักเรียน ๑-๑๒๐ คน	๓/๓	๔๙.๔๘ (๑๙๑)	๒๓.๓/๒ (๑๐๓)	๒๒.๘๐ (๘๘)	๑๐๐ (๓๘๖)
๒	ขนาดที่ ๒ จำนวนนักเรียน ๑๒๑-๒๐๐ คน	๓๓	๔๓.๑๕ (๘๕)	๓๑.๙๘ (๖๓)	๒๔.๘๓ (๔๙)	๑๐๐ (๑๙๙)
๓	ขนาดที่ ๓ จำนวนนักเรียน ๒๐๑-๓๐๐ คน	๕	๔๓.๖๓ (๑๘)	๓๒.๓/๒ (๑๕)	๒๓.๖๓ (๑๑)	๑๐๐ (๔๕)
๔	ขนาดที่ ๔ จำนวนนักเรียน ๓๐๑-๕๐๐ คน	๕	๓๘.๖๕ (๑๓)	๓๕.๐๙ (๑๕)	๒๓.๒๘ (๑๒)	๑๐๐ (๔๕)
๕	ขนาดที่ ๕ จำนวนนักเรียน ๕๐๑-๑๕๐๐ คน	๒	๔๕.๘๓ (๑๑)	๒๕.๐๐ (๖)	๒๙.๑๓ (๓)	๑๐๐ (๒๕)
๖	ขนาดที่ ๖ จำนวนนักเรียน ๑๕๐๑-๒๕๐๐ คน	๑	๕๖.๑๕ (๖)	๒๓.๐๘ (๓)	๓๐.๓/๓ (๕)	๑๐๐ (๑๓)
	รวม	๑๒๓	-	-	-	-

หมายเหตุ การแบ่งขนาดโรงเรียน แบ่งตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนด

จากตาราง พบว่า โรงเรียนทุกขนาดจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนด้านคุณธรรม จริยธรรมมากเป็นอันดับ ๑ และโรงเรียนขนาดที่ ๑ - ๔ คือ โรงเรียนที่มีนักเรียนไม่เกิน ๕๐๐ คน จัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนให้กตัญญูมากเป็นอันดับ ๒ และกิจกรรมพัฒนานักเรียนให้มีความสำนึกในความเป็นไทย เป็นอันดับที่ ๓ ขณะที่โรงเรียน ขนาดที่ ๕ และขนาดที่ ๖ กล่าวคือ มีนักเรียนเกิน ๕๐๐ คนจะจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนให้มีความสำนึกความเป็นไทยมากเป็น อันดับ ๒ และกิจกรรมพัฒนานักเรียนให้มีความกตัญญูมากเป็นอันดับ ๓

๑.๒.ผลการสังเคราะห์กิจกรรมพัฒนานักเรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม ความกตัญญู ความสำนึก

ในความเป็นไทย จำแนกตามระดับการศึกษาที่เปิดสอนของโรงเรียน

ตารางที่ ๒ แสดงผลการสังเคราะห์กิจกรรมพัฒนานักเรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม ความกตัญญู

ความสำนึกในความเป็นไทย แยกตามระดับการศึกษาที่เปิดสอนของโรงเรียน

ที่	ระดับการศึกษา ที่เปิดสอน	จำนวน โรงเรียน (แห่ง)	ร้อยละของกิจกรรมที่โรงเรียนดำเนินการ (จำนวนกิจกรรม)			รวม
			ด้านคุณธรรม จริยธรรม	ความ กตัญญู	ความสำนึก ในความเป็นไทย	
๑	ระดับประถมศึกษา (ป. ๑-๖)	๓๘	๔๘.๓/๑ (๒๐๓)	๒๓.๐๖ (๑๑๕)	๒๔.๒๔ (๑๐๓)	๑๐๐ (๔๒๕)
๒	โรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา (ป.๑-ม.๓)	๔๕	๔๓.๑๖ (๑๒๓)	๓๒.๖๓ (๙๓)	๒๔.๒๑ (๖๙)	๑๐๐ (๒๔๕)

จากตาราง พบว่า โรงเรียนที่เปิดสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ถึงระดับประถมศึกษาปีที่ ๖ และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรมมากที่สุด อันดับรองลงมาได้แก่ กิจกรรมเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีความกตัญญู และกิจกรรมเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีความสำนึกความเป็นไทย ตามลำดับ

ตอนที่ ๒. การสังเคราะห์ข้อมูลจากการทำ AAR กับครูและผู้บริหารโรงเรียนในสังกัด สรุปผลการสังเคราะห์ได้ ดังนี้

๒.๑ ปัจจัย/วิธีการที่ทำให้การดำเนินงานของโรงเรียนเกิดผลสำเร็จตามเป้าหมาย คือ

๑. กำหนดจุดหมายของหลักสูตรคือ การพัฒนานักเรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัย และปฏิบัติตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงมีนโยบายมุ่งให้ทุกโรงเรียนจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและให้โรงเรียนต้องผ่านการประเมินเป็นสถานศึกษาพอเพียง นอกจากนี้ มาตรฐานที่ ๒ ของการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา กำหนดให้สถานศึกษาพัฒนาผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นปัจจัยทำให้โรงเรียนต้องดำเนินการเรื่องการพัฒนานักเรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม กตัญญูและมีความสำนึกในความเป็นไทยอย่างจริงจัง

๒. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี กำกับ ติดตามและเน้นย้ำให้โรงเรียนจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม อย่างต่อเนื่องเป็นระยะๆ มีการทำข้อตกลงร่วมกันภายใต้การนิเทศ กำกับติดตามอย่างเป็นระบบจากรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี ประธานกลุ่มโรงเรียน และศึกษานิเทศก์ประจำโรงเรียนควบคู่ กับการจัดทำโครงการ/กิจกรรมสนับสนุนโรงเรียนอย่างเป็นระบบและทำให้ดูเป็นตัวอย่าง เช่น การพยายามนำกระบวนการเรียนการสอนลูกเสือมาใช้ในการพัฒนานักเรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม กตัญญูและมีความสำนึกในความเป็นไทย จึงทำให้โรงเรียนตระหนัก เห็นความสำคัญและตื่นตัวในการจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรมฯ

๓. ผู้บริหารโรงเรียนใส่ใจ รับผิดชอบและให้ความสำคัญกับการพัฒนานักเรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม กตัญญู และมีความสำนึกในความเป็นไทย จึงให้การสนับสนุน ส่งเสริม ทำให้ครูทุกคนในโรงเรียนต้องตื่นตัวในการร่วมจัดกิจกรรมนี้ ทั้งนี้ ผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นแบบอย่างการจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม กตัญญูและมีความสำนึกในความเป็นไทยส่วนใหญ่มีการดำเนินการโดย

๓.๑. มอบหมายให้มีครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมด้านนี้โดยตรง

๓.๒. จัดสรร/หางบประมาณสนับสนุนให้ครูดำเนินการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง

๓.๓. ประสานความร่วมมือกับชุมชนอย่างเหนียวแน่นโดยเฉพาะอย่างยิ่ง วัด ผู้ปกครอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้มีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดกิจกรรมร่วมกับโรงเรียน ตั้งแต่การคิด การทำ การประเมินผลกิจกรรม

๓.๔. กำกับ นิเทศ ติดตาม โครงการ/กิจกรรมเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง

๓.๕. มีการประเมินผลการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมทุกโครงการ/กิจกรรม เพื่อนำผลไปปรับปรุงพัฒนาหรือเป็นข้อมูลในการจัดกิจกรรมโครงการในปีต่อไป โดยเน้นความพึงพอใจของชุมชนและผู้ปกครองเป็นหลัก ทั้งนี้ การประเมินโครงการ/กิจกรรมของโรงเรียน ส่วนใหญ่ดำเนินการแบบไม่เป็นทางการด้วยการสังเกต สัมภาษณ์และจดบันทึกข้อมูลไว้ใช้ประกอบการตัดสินใจ

๓.๖. ประชาสัมพันธ์/รายงานผลการดำเนินงานให้ชุมชนที่ให้ความร่วมมือ คณะกรรมการสถานศึกษาและสาธารณชนได้ทราบผลการดำเนินงานที่โรงเรียนดำเนินการตามความเหมาะสม

๓.๗. มอบให้ครูผู้มีจิตวิญญาณครูที่ชุมชน ผู้ปกครอง ครีตธา เคารพนับถือ เป็นผู้รับผิดชอบจัดโครงการ/กิจกรรมของโรงเรียนซึ่งจะทำให้การจัดกิจกรรมเป็นไปได้อย่างราบรื่น มีคุณภาพ

๓.๘. ส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนเข้าร่วมโครงการ//กิจกรรม ในด้านการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม กับหน่วยงานอื่นเป็นประจำ

๔. การร่วมมืออย่างเข้มแข็งของภาคี ๔ ฝ่าย (คณะกรรมการสถานศึกษา ครู ผู้ปกครองและชุมชน) มีความสำคัญในการจัดกิจกรรมโครงการรูปแบบนี้มาก โรงเรียนที่ได้รับความร่วมมือจากภาคี ๔ ฝ่ายเป็นอย่างดี จะมีผลการดำเนินงานด้านนี้ที่เป็นแบบอย่างกับโรงเรียนอื่น

๕. การจัดกิจกรรมโครงการ โรงเรียนต้องวางแผนดำเนินงานให้ต่อเนื่อง เป็นระยะตลอดปี การศึกษา เพื่อนักเรียนจะได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบอย่างแท้จริงตามหลักการพัฒนาจิตพิสัย

๒.๒. จุดที่ควรพัฒนา

๑. สภาพแวดล้อมของชุมชน สื่อ เทคโนโลยี ยาเสพติด ปัญหาทางเศรษฐกิจและปัญหาครอบครัว แยกไม่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์

๒. สถานศึกษาที่จัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนได้น้อยและไม่ปรากฏผลเชิงประจักษ์ส่วนใหญ่เกิดจากการจัดการที่ได้รับความร่วมมือจากชุมชน ผู้ปกครองน้อย

๓. งบประมาณในการจัดกิจกรรมไม่เพียงพอ จึงทำให้การจัดกิจกรรมไม่ต่อเนื่อง

๒.๓. ข้อเสนอแนะ

๑. ผู้บริหารโรงเรียน ควรให้ความสำคัญ ในการจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ความกตัญญู ความสำนึกในความเป็นไทยอย่างมีคุณภาพให้นักเรียนอย่างต่อเนื่องเหมาะสมกับนักเรียนและโรงเรียน

๒. โรงเรียนควรเปิดโอกาสหรือแสวงหายุทธศาสตร์ ให้ชุมชน ท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วม ในการจัดกิจกรรมและพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ความกตัญญู ความสำนึกในความเป็นไทยของนักเรียน เพื่อให้การ ดำเนินการเกิดผลต่อนักเรียนอย่างแท้จริง

๓. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง เพราะการพัฒนาคุณธรรมฯ เป็นสิ่งที่ต้องทำ อย่างต่อเนื่องและใช้เวลา

๒.๔. แนวทางการส่งเสริมพัฒนา

จากผลการสังเคราะห์ข้อมูลดังกล่าว ซึ่งพบว่า โรงเรียนทุกโรงเรียนจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาให้นักเรียน ทุกคนให้มีคุณธรรม จริยธรรม ความกตัญญู ความสำนึกในความเป็นชาติไทย และจัดกิจกรรมอย่าง หลากหลาย ครอบคลุมทุกด้าน โดยโรงเรียนจะจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนได้เป็นอย่างดี หากได้รับความร่วมมือจาก ภาคี ๔ ฝ่าย และมีผู้บริหารที่ให้ความใส่ใจ ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี จึงควร เผยแพร่ผลการสังเคราะห์ข้อมูลนี้ให้โรงเรียนนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนากิจกรรมในโรงเรียนในปีต่อไป ขณะเดียวกันสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี ก็ควรนำผลการสังเคราะห์ไปใช้ในการทำแผน/โครงการ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี ปีงบประมาณต่อไปด้วย